

Departamento sa Transportasyon sa Hawaii
Mga Pamaagi sa Internal nga Reklamo sa Departamento sa Transportasyon nga naay kalabotan sa FTA Titulo VI

I. Mga Pamaagi sa Internal nga Reklamo sa Departamento para sa Pampubliko nga mga Reklamo para sa gitabangan nga mga Programa ug Kalihokan sa Administrasyon sa Pederal nga Transit (FTA)

Kini nga mga pamaagi naglangkob sa mga eksternal nga reklamo para sa mga gitabangan nga mga programa o mga kalihokan sa FTA base sa Titulo VI sa mga Sibil nga Katungod gikan 1964, 42 U.S.C. 2000d, *et seq.* 49 CFR Part 21. Kini nga mga reklamo naglangkob sa diskriminasyon base sa rasa, kolor, o nasudnong gigikanan.¹ Ang tanang reklamo sa Titulo VI gi-log ug gisubay sa sulod sa Program Specialist sa Titulo VI kabahin sa proseso sa imbestigasyon.

Ang mga pamaagi niini wala maglimud sa katungod sa nagreklamo sa pagpasaka og pormal nga mga reklamo sa ubang mga ahensya sa estado o pederal o sa pagpangita og pribadong tambag alang sa mga reklamo nga nag-alegar og diskriminasyon.

II. Mga Pamaagi

1. Bisan kinsa nga tawo o mga tawo nga nagtuo nga sila gipailalom sa diskriminasyon base sa Titulo VI sa mga Sibil nga Katungod gikan 1964, Exec. Ika-13166 nga ordeor o Exec. Order Ika-12898 nga order mahimong magpasaka og sinulat nga reklamo, gamit ang Complaint Form sa HDOT OCR website, uban sa Office para sa mga Sibil nga Katungod sa HDOT (OCR), 200 Rodgers Blvd., Honolulu, Hawai'i, 96819, HDOT-TITLEVI@hawaii.gov, facsimile: 808 831-7944. Ang mga reklamo mahimong ipadala o isumite sa personal. Ang e-mail o gi-fax nga mga reklamo kinahanglang sundan og hard copy nga adunay orihinal nga pirma. Tan-awa: <https://hidot.hawaii.gov/administration/files/2021/08/Revised-HDOT-FTA-TITLE-VI-Complaint-Procedures-08052021.pdf>.
2. Ang usa ka pormal nga reklamo kinahanglang ipasaka sulod sa usa ka gatos kawaloan (180) ka adlaw sa kalendaryo sa petsa sa giingong buhat sa diskriminasyon o sa petsa sa dihang ang giingong diskriminasyon nahibaloan sa (mga) nagreklamo, o diin adunay nagpadayon nga kurso sa panggawi, ang petsa sa pinakabag-o nga panghitabo sa panggawi. 49 CFR 21.11(b).
3. Ang reklamo kinahanglang matuman ang mosunod nga mga kinahanglanon:
 - a. Ang reklamo kinahanglang isulat ug pirmahan sa (mga) nagreklamo.
 - b. Ihatag ang petsa sa giingong buhat nga diskriminasyon; petsa kanus-a ang (mga) nagreklamo nakahibalo sa giingong diskriminasyon; o ang pinakaulahing petsa sa diskriminasyon nga aksyon.

¹ Ang giingon nga mga reklamo mahimo usab nga adunay mga kabalaka bahin sa pag-access sa lengguwahe (Exec. Ika-13166 nga order) ug hustisya sa kinaiyahan (Exec. Ika-12898 nga order) nga nagkinahanglan og imbestigasyon subay sa coverage nga gihatag sa Titulo VI.

- c. Maghatag ug detalyadong deskripsyon sa mga isyu lakip na ang mga ngalan ug titulo sa trabaho niadtong mga indibidwal nga giisip nga mga partido sa diskriminasyon.
- d. Ang mga reklamo kinahanglang isulat ug isumite pinaagig koreo o sa personal ngadto sa OCR. Kung gi-email o gi-fax, ang reklamo kinahanglang madawat sa ulahi sa porma nga hard copy nga adunay orihinal nga pirma.
- e. Ang mga reklamo mahimong isulat sa laing tawo sa direksyon sa nagreklamo. Bisan pa, ang katapusang reklamo ihatag sa (mga) nagreklamo alang sa kumpirmasyon ug pirma sa dili pa ang aktuwal nga pagsumite.
- f. Sa pagkadawat sa reklamo, ang OCR ang magtino sa iyang hurisdiksyon, pagkadawat o panginahanglang alang sa dugang nga impormasyon sa dili pa magsugod sa iyang kaugalingong imbestigasyon. Sa mga kaso diin ang reklamo may kalabutan sa mga highway o mga tugpahanan, mga kalihokan sulod sa hurisdiksyon sa HDOT, ang kaso imbestigahon subay sa mga kinahanglangan sa FHWA o FAA, kon angay.
 - g. Ang pagdawat sa usa ka reklamo matino pinaagi sa:
 - Kung ang reklamo tukma sa panahon nga gisang-at.
 - Kung ang mga alegasyon naglambigit sa usa ka sakop nga basehan sama sa rasa, kolor sa nasudnong gigikanan, pag-access sa pinulongan, o hustisya sa kinaiyahan.
 - Kung ang mga alegasyon naglakip sa usa ka programa o kalihokan sa usa ka pederal nga tigdawat sa tabang, subrecipient o kontraktor.
 - Kung ang reklamo lagpas pa sa administratibong awtoridad sa HDOT.
 - h. Ang reklamo mahimong i-dismiss tungod sa mosunod nga mga rason:
 - Gihangyo sa nagreklamo ang pag-atras sa reklamo.
 - Ang nagreklamo napakyas sa pagtubag sa gibalikbalik nga mga hangyo alang sa dugang nga impormasyon nga gikinahanglang sa pagproseso sa reklamo, o sa laing paagi mapakyas o nagdumili sa pagkooperar sa imbestigasyon.
 - Ang nagreklamo dili makit-an human sa makatarunganon nga pagsulay sa pagkontak sa maong (mga) tawo.
 - i. Ang OCR adunay bugtong awtoridad sa pagdawat sa mga reklamo alang sa imbestigasyon.

Sulod sa napulo (10) ka adlaw sa negosyo gikan sa pagkadawat sa reklamo, ang OCR moila sa resibo niini ngadto sa mga partido ingon man ang dagan sa aksyon sa reklamo. Ang dagan sa aksyon mahimong maglakip sa pagdawat sa reklamo alang sa imbestigasyon, paghangyo alang sa dugang nga impormasyon o pagsalikway sa reklamo. Ang reklamo makadawat og numero sa kaso ug ma-log in sa mga rekord sa reklamo sa OCR nga nagpaila sa basehan niini, ug ang giingong diskriminasyon.
 - j. Ang tanan nga ingon nga mga reklamo kinahanglang usab nga i-refer sa Federal Transit Administration alang sa pagrepaso.
- 4. Sa mga kaso diin ang HDOT nag-angkon sa imbestigasyon sa reklamo, ang OCR maghatag sa respondent og higayon sa pagtubag sa mga alegasyon pinaagi sa pagsulat. Ang respondent adunay napulo (10) ka adlaw sa kalendaryo gikan sa

- petsa sa sinulat nga pahibalo sa OCR sa pagdawat sa reklamo aron paghatag sa iyang tubag sa mga alegasyon.
5. Sulod sa kasiyaman (90) ka adlaw sa kalendaryo sa pagdawat sa reklamo, ang HDOT investigator mag-andam na ug draft investigative report. Ang taho kinahanglan maglakip sa usa ka asoy nga paghulagway sa insidente, pag-ila sa mga tawo nga giinterbyu, mga nahibal-an ug mga rekomendasyon alang sa disposisyon.
 6. Ang draft investigative report kay kinahanglan i-review ug tapuson sa OCR Coordinator, ug HDOT Director.
 7. Ang report kay ihatag sa mga partido, ug usa ka kopya ipadala sa FTA ug sa Departamento sa Attorney General.
 8. Ang bisan kinsa nga nagreklamo nga wala matagbaw sa desisyon sa HDOT kay ipahibalo sa dugang nga mga katungod sa pag-apelar sa mosunod nga mga awtoridad:
 - a. Ang nagreklamo mahimong mangayo og apela pinaagi sa administratibong pagdungog pinaagi sa internal nga proseso sa HDOT. Kini nga proseso sa apela kay gidumala sa §91, mga Giusab na mga Balaod sa Hawaii.
 - b. Ang reklamante mahimo usab nga mosang-at og lain nga reklamo pinaagi sa Opisina sa mga Sibil nga Katungod sa FTA, nga pinaagi sa impormasyon sa pagkontak sa ubos:

Federal Transit Administration
Office of Civil Rights
Attention: Complaint Team
East Building, 5th Floor-TCR
1200 New Jersey Avenue, SE
Washington, DC 20590
Telepono: (202) 366-4043

- c. Ang nagreklamo mahimo usab nga mag-file sa usa ka lahi nga reklamo pinaagi sa Pang-departamento nga opisina sa mga Sibil nga Katungod sa Departamento sa Transportasyon sa U.S. ingon nga detalyado sa mosunod nga link:
<https://www.transportation.gov/civil-rights/complaint-resolution/public-complaint-process>.
- d. Ang nagreklamo mahimo usab nga gusto nga mag-file og lahi nga reklamo pinaagi sa Komisyon sa mga Sibil nga Katungod sa Hawaii. Dugang nga impormasyon bahin niini nga proseso makita dinhi: <http://labor.hawaii.gov/hcrc/> ug ang porma sa reklamo alang sa pagbuhat niini mahimong makit-an dinhi: <https://labor.hawaii.gov/hcrc/files/2020/11/Intake-Form-PA-AS-10-23-2020-SCRW-10-30-fillable-form-sample-tm-11-20-better-boxes-working-form.pdf>.
- e. Ang nagreklamo mahimo usab nga mokontak sa Komisyon sa mga Sibil nga Katungod sa U.S. alang sa dugang nga kasayuran kung asa mahibal-an ang dugang nga mga paagi sa pag-apelar o reklamo, nga mahimo nila kini sa mosunod nga link: <https://www.usccr.gov/filing/>.

Seksyon I:		
Ngalan:		
Puloy-anan:		
Telepono (Balay):	Telepono (Trabahuan):	
Electronic Mail Address:		
Mga Kinahanglanon sa Format nga Ma-access?	Dagko nga Print ☐	Audio Tape ☐
	TDD ☐	Uban pa ☐
Seksyon II:		
Gipasaka ba nimo kini nga reklamo sa imong kaugalingon nga ngalan?	Oo* ☐	Dili ☐
<i>to Kung nitubag ka og "oo" sa pangutana niini, pag-adto sa Seksyon III.</i>		
Kung dili, palihug ihatag ang ngalan ug relasyon sa tawo nga imong gireklamo.		
Palihog ipatin-aw nganong nag-file ka alang sa usa ka ikatulo nga partido: Palihug ipasabut kung nganong nag-file ka alang sa usa ka ikatulo nga partido:		
Palihug kumpirmahi nga nakuha nimo ang pagtugot sa naagrabyado nga partido kung nag-file ka alang sa usa ka ikatulo nga partido.	☐ Oo	☐ Dili
Seksyon III:		
Nagtuo ko nga ang diskriminasyon nga akong nasinati gibase sa (i-check ang tanan nga angay):		
Rasa ☐ Kolor ☐ Nasudnong Gigikanan ☐		
Petsa sa Giingong Diskriminasyon (Bulan, Adlaw, Tuig): Pag-klik o pag-tap dinhi aron makasulod ug teksto.		
<p>Ipasabut sa tin-aw kutob sa mahimo kung unsa ang nahitabo ug ngano nga nagtuo ka nga gipihig ka. Ihulagway ang tanang tawo nga nalambigit. Ilakip ang ngalan ug impormasyon sa pagkontak sa (mga) tawo nga nagpihig kanimo (kon nahibal-an) ingon man ang mga ngalan ug impormasyon sa kontak sa bisan unsang mga saksi. Kung gikinahanglan ang dugang nga luna, palihug gamita ang likod niini nga porma.</p>		
Seksyon VI:		
Nakapasaka ka na ba kaniadto og reklamo sa diskriminasyon sa kini nga ahensya?	☐ Oo	☐ Dili

Kung oo, palihug paghatag ug bisan unsang reference nga impormasyon bahin sa imong miaging reklamo.

Seksyon V:

Gipasaka ba nimo kini nga reklamo sa bisan unsang ubang Pederal, Estado, o lokal nga ahensya, o sa bisan unsang korte sa Pederal o Estado?

Oo Dili

Kung oo, nganli ang tanan nga angay:

Pederal nga Ahensya:

Pederal nga Korte:

Estado nga Korte:

Estado nga Ahensya:

Lokal nga Ahensya:

Palihug ug hatag og impormasyon bahin sa usa ka contact person sa ahensya/korte diin gipasaka ang reklamo.

Ngalan:

Titulo:

Ahensya:

Puloy-anan:

Telepono:

Seksyon VI:

Ang ngalan sa reklamo sa ahensya batok sa:

Ang ngalan sa tawo nga reklamo batok sa:

Titulo:

Lokasyon:

Numero sa Telepono (kon anaa):

Mahimo nimong ilakip ang bisan unsang sinulat nga mga materyales o uban pang impormasyon nga sa imong hunahuna adunay kalabotan sa imong Reklamo. Ang imong pirma ug petsa gikinahanglan sa ubos

Pirma

Petsa

Palihug isumite kini nga porma sa personal sa adres sa ubos, o ipadala kini nga porma sa:

Hawaii Department of Transportation
Office of Civil Rights
ATTN: Title VI
200 Rodgers Boulevard
Honolulu, HI 96819

Ang kopya niini nga porma makit-an online sa <https://hidot.hawaii.gov/administration/ocr/title-vi-program/>.